

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 54.

ANULU XXIII.

Sabiiu 10²² Iuliu 1875.

Telegrafulu ese de dóne ori pre septemana Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la s. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cátra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte párti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. lera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intai'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 1/2, cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Sabiiu 9 Iuliu.

Cele mai critice fase prin cari trebuie sa treca popórele sunt cele din tempurile de transitiune. Cándu unu poporu silitu séu de impregiurári interne séu esterne trebuie sa primésca unele modificatiuni in asiediemintele sele in obiceiurile sele de pana aci, nu e indoiéla ca póte pune asiedieminte si obiceiuri bune si folositiorie in loculu celoru ce le afla elu séu impregiurári afara de elu de pré invecbite si superflue pentru recerintiele tempului de fatia, dara se póte intemplá sa puna si de acele, cari i sunt spre stricaciune séu spre o totale ruinare. Aterna dara totulu dela sinceritatea, dara totu odata si dela perspicacitatea si energi'a acelor'a, cari dau tonulu in mijloculu unui poporu, pentru ca ei cá datatori de tonu séu cá conducatori au sa aléga materiálu cu care sa inlocuiesca ce a devenitu superfluu séu netrebuinciosu.

Romanimea intréga din Daci'a de odinióra, va se dica si cea de aici dela noi din imperiulu Austro-Ungariei si cea din Romani'a de pre rip'a stanga a Dunarei se afla in fas'a de transitiune, in fas'a de crizei. Si un'a si alta parte are tocm'a acum in tempulu in care a inceputu cu pasi rapedi a se regenerá si acea parte de Europ'a, in carea locuimu si noi, sa se ingrigésca de medilócele cu cari sa contribue la regenerarea acelu intregu, de care ne tienemu si un'a si alta parte, fia-care in sfereloru legale si legitime.

Cumca in astfelu de tempuri se nascu de totu felulu de pareri asupr'a medilóceloru si moduriloru prin cari are a se asigurá viitoriulu nu se va mirá nimenea. Este in natur'a cea diversa a ómeniloru cá si parereloru sa fia diverse.

In spaciulu celu pré marginitu alu unui articulu nu putemu desfasurá pre largu procesulu unei fase de transitiune cu tóte amenuntele ei. Cá sa putemu face acést'a ni este de lipsa a trece in revista tóte teremuriloru, pre care trebuie sa se misce popórele, terenurile religiunei, politicei dimpreuna cu celu sociale cu ramii cei mai insemnati ai sei.

Vomu luá dóne impregiurári inainte cari au mare influentia in procesulu ce se desvólta in romanimea nóstra mai cu séma in momentul de fatia.

Este cunoscutu ca noi cei din Austro-Ungari'a ne aflámu intr'o lupta politica, carea curge mai bine de dóne diecenie si carea in dieceniulu din urma a luat o fatia mai hotarita. La finea acestei lupte ne astépta sentint'i'a cea momentósa: sa fimu; sa nu mai fimu!

Caráriile si mijócele in lupt'a acést'a, cátu ne privesce, suntu, dupa cum suntu propuse de o parte mare, destulu de cunoscute, noi nu le-amu aprobatu si nu le aprobámu nici acum, pentru ca nu ne arata nici o garantare a viitoriului nostru. Ba ce e mai multu si mai reu, noi vedemu in partea ceea-lalta, unde suntu parerile cele neaprobate de noi, altele, pré putiena seriositate, vedemu ca parerile cari au produsu alte carári si mijlóce politice de cum le-amu recomandat noi nici nu se observéza, ci servescu numai de masca pentru alte lucruri, pre cari nu voimu a le cualificá.

Dincolo de confinie, in Romani'a, tocm'a in dilele aceste s'au petrecutu

lucruri de mare insemnatate, intre cari celu mai momentuosu este votarea conventiunei comerciale cu Austro-Ungari'a. Evenementulu acést'a a produsu miscári mari in camer'a Romaniei, in societatea capitalei románe si putemu dice in tier'a intréga.

Este fórté cu greu de a se face cine-va judecatoriu asupr'a votárii acestei conventiuni. Inse Romani'a se afla acum de diecenie tocm'a in stadiulu de a se smulge din trecutulu celu umilitu, cándu se decidea numai la mandatele ce-i veneau dela Constantinopole séu Petersburg, ea are sa dovedésca in fapta, ca este in stare de a traí si traiulu, déca este sa nu fia o vegetatiune, trebuie sa se manifesteze prin abilitatea de a traí in concertulu popóreloru.

A fostu nenorocosu inceputulu in cele din launtru ce se facuse prin drumurile de feru strussbergiane, pentru ca liferase asiá dicendu tier'a intréga strainiloru mai pre unu seculu, fára de cea mai mica garantia. Midiloculu acést'a de a regenerá Romani'a a fostu totu asiá de nenorocosu cá si cum a fostu revolutiunea cea fára de nici unu calculu de palatu, prin carea se resturná unu domnitoriu. De aceste se tienu lantiu agitaciunile cele cunoscute in care se tienu tier'a vre-o cáte-va ani cu amenintári vane, indreptate cándu spre Dunare cándu spre Carpati.

Ordinea si liniscea restabilita internu de vr'o patru ani incóce, pre cátu iértá impregiurárele pe acolo, respectulu castigatu in afara ne ofera fórté multa incredere in tienut'a si perspicacitatea celoru ce dau astadi tonulu in Romani'a. Ei au doveditu ca suntu ómenii fapteloru, nu ai vorbeloru, ei au doveditu ca respectéza ce este de respectatu, dara nu se inchina orbesce nimenui. Ei de siguru ca si cándu s'au decisu la incheierea conventiunei nu voru fi disu cá acei cari se dicu liberali, alta data, ca si numai pre *cuventulu de onóre* alu némtiului aru fi in stare sa voteze d. e. darea drumuriloru de feru lui Strussberg, ci ei voru fi facutu toti calculii incátu de o parte sa nu-si vateme interesele tiereloru si de alta parte sa traga fólose din vecinatatea cea buna a staturiloru limitrofe.

Avemu si noi conventiunea in intregulu ei dinaintea ochiloru. Intrucátu o putemu noi judecá ea este atát'a de clausulata prin articule anterióre, si posterióre in cátu, considerandu starea industriale si comerciale a Austro-Ungariei fatia cu altele din alte párti, avantajele nóstre abiá voru tiené cumpana cu a le Romaniei. Cá sa amintimu numai o impregiurare, industria din Austro-Ungari'a si totu asiá si comerciulu, suntu putienu desvoltate si pre lángá tóta conventiunea nu voru fi in stare sa alunge pre cea francesa engleza este: iéra lini'a pre care Romani'a si póte fára nici o vama introduce la noi cerealele etc. sele este pentru dens'a, cá tier'a agricola, unu mare avantajiu.

Dara abstragendu dela acést'a impregiurare Romani'a prin conventiunea de fatia a datu o lovitura morale imperiului turcescu, si-a esercitatu dreptulu de statu suveranu si a evitatu, ce nu se puté evitá, dóne conflicte cu Austro-Ungari'a de o parte si cu Turci'a de alta.

Nu putemu consimti asiá dara cu opositiunea compusa din conser-

vativi de calibrulu celu mai greu si din radicalii cei mai extremi, si pentruca noi, dupa esperintiele ce le facemu cu extremistii dela noi, ne tememu ca nu procedu dupa o seriósa si matura judecata.

Aru fi fórté tristu cándu si acolo s'aru alterá progresulu celu abiá inceputu si putienu perfectu alu regenerárii prin lupte sterile, cum se intempla, buna óra de diece ani la noi, cari de atunci incóce politicesce si chiaru si in alte privintie regresámu.

Momentulu este fórté seriosu. De aceea noi amu dorí cá opositiunea de dincolo sa aiba mai multu sange rece, pentru ca atunci, chiaru sa aiba conventiunea defecte, se potu incungiuurá si multe pericole ce aru puté urmá din defecte aru muri inainte de nascere pre cándu la din contra, promita ea tóte avantajiele, se póte periclitá conventiunea, se póte periclitá védi'a si chiaru si esistint'i'a statului románu.

„P. L.“ dela 18 Iuliu n. constata, ca rezultatulu alegeriloru dietali in asiá numitele *„cercuri ale natiunalitátiloru“* este unu testimoniu eclatantu despre supremati'a naturale a natiunei maghiare, care a raportatu prin acestu resultat favorabilu o invingere morale insemnata. Panslavismulu e desavoatu chiaru de cátra elementele ce erau anteluptatorele lui, dara citatulu organu, pentru a nu fi unilateralu, considera si acele aparintie ce suntu inimice punctului seu de vedere.

Unu resultat si mai putienu favorabilu (guvernului) la alegerile din aceste cercuri nu erá togm'a stricaciósu ideiei de statu. Candidatiu natiunalu suntu de totu nesuferibili in parlamentu. Restrinsi exclusivu in cerculu celu angustu alu politiceiloru natiunale, ei suntu totu-déun'a gat'a a dá freu liberu impetuositátei loru séu a discutá cu unu patosu inaltu despre politica „mai inalta“, de idei de natiunalitate, de statu si de dreptulu teritorialu séu de alte teme, dara la adeverat'a munca a camerei nu iau de locu parte si chiaru si relativu la impregiurárele locale ale tienuturiloru ce le representa in persóna se retienu cu marinositate dela ori-ce informatiune si deslusire, de cáte ori e vorb'a de unu interesu concretu. Esceptiune facu numai sasii, cari au datu camerei la lucrurile ei generali cáte o putere folositiória, dara ei sciú sa conserve si interesele concrete ale natiunei loru in peripeti'a cea mai estinsa. Mai adauge si declamatiunile cele seci, scenele tumultuóse ce le provóca acei candidati natiunali numai pentru a face scandalu in parlamentu.

Desi ómenii acést'i'a au unu simtiementu ostilu contra dreptului de statu ungurescu, totusi lupt'a pre terenulu acestui dreptu de statu este recunóscerea morale si de buna a lui — abstragendu dela cuprinsulu imperativu alu dreptului positivu — o fapta, care vine si la cunoscint'i'a poporului ce tramite pre acesti luptatori sa-lu represente.

Passivitatea este celu mai inver-siunatu inimicu alu acestui raportu. Constitutiunile se asemana cu muerile in punctulu, ca pentru ambele nu e nimicu mai periculosu decátu indiferentismulu si acestu indiferentismu contra vietiei constitutiunale a Ungariei se pare ca esiste in unele cercuri ale natiunalitátiloru. In Transilvani'a

nu, cáci acolo e totu raportulu dela 1865, de-si impregiurarea, ca idea activitátei n'a facutu nice unu progresu intre románi, ni face sa presupunemu ce-va. Partea acea a serbiloru din Ungari'a care sciú sa exploateze cu tóte fortiele terenulu si medilócele, se pare ca s'a facutu mai precauta si s'au portatu fatia de actiunile electorale mai cu cumpetu.

Lipsindu date mai precise fóia guvernamentale se abtiene de a face o ochire esacta asupr'a intregu teritoriului, pana acum constata unu unicu casu de votisare esecutata in modu consecuentu si anume intr'unulu din cercurile Mercurei, care casu este uniculu in templárele electorali de pana acum. La 6 lun'a curente s'a procesu la alegere cá si pre alte locuri. S'au prezentatu la loculu designatu pentru alegere comisiunea electorale cu asistint'i'a oficiale si doi membri de incredere din fia-care comuna, cari avendu dreptu de a votá representau unu numeru frumosu de alegatori, dara cu tóta provocarea presiedintelui electoralu nu s'a insinuafu nice unu alegatoriu, nu s'a numitu nice unu candidatu; actulu de alegere se intrerumpe, spre a se reincepte la 22 Iuliu, dupa cum speréza „P. L.“ cu succesulu doritu, pentru ca partid'a liberale din Transilvani'a se va ingrigi cá alegatorii sa se infatisieze si candidati liberali inea nu voru lipsi.

Despre districtulu Naseudului — acést'a fortarétia tare a passivistiloru din Transilvani'a — lipsescu sciri detaiate, dara „P. L.“ aru vrea sa scie, din cáte voturi a constatu „unanimitatea“ alegerei candidatiloru de acolo.

Din aceste lucruri statulu ungurescu nu va avé nice o paguba, dara e unu faptu neplacutu a vedé o fractiune din puterea poporului standu bosumflata intr'unu unghiu fára de folosu. Intre románii din Transilvani'a s'a formatu din oficialii mai inalti ai regimului absolutisticu, din militari, preoti, profesori, advocati etc. o classa de inteligintia, care la tóta intemplanrea aru poté representá o óre care potentia spirituale si aru poté suplini elementele magiare in pártile transilvane, dara aceea este perduta prin nefast'a abstinentia. Aici s'aru deschide activitátei politice si sociale unu campu largu si recompensatoriu. „P. L.“ speréza, ca constelatiunea cea nóua a partideloru va avé unu efectu bunu si in directiunea acést'a. Pana cándu elementele magiare se combateau pre sine in momente decisive, ele nu putura avé o putere atragatória asupr'a poporului románu, dara concordia ce esiste acum frange blastemulu nefastu, sub care geme natiunalitatea romána din Transilvani'a.

Despre legea adusa in privint'i'a notariloru publici regesci.

Legea despre notarii publici regesci cu 1-a Augustu 1875, va intrá in viétia in tóta Ungari'a si Transilvani'a; si fiindu-ca acést'a lege nóua atinge mai de aprópe tóte clasele poporului din tíera: este de lipsa, cá publiculu celu mare sa cunósca cátu se póte de bine acést'a lege, si folosulu celu mare, ce-lu póte trage din institutiunea notariatului publicu. Din acestu punctu de vedere amu cugatatu a face unu bunu servitiu poporului románu, déca in o mica brosiura spre orientare si invetiatura i vomu

mintele sele si la avocatul, preotul, ori invetiatoriu, dara firesce astfelu de documinte nici din departe nu potu avé aceea putere, ce are documentulu notariulu, precum aretarâmu in cele insirate pâna acum'a. Cu tôte aceste legea enumera câte-va casuri, unde documentulu in totu casulu, si negresitu trebuie sa se faca prin notariulu publ. căci la din contra documentulu n'are nici o putere, nici o valóre, adeca: unu astfelu de documentu, fia facutu in scrisu séu cu gur'a, se privesce de atare, cá si cându nici nu s'aru fi facutu.

Casurile, in cari *negresitu trebuie sa se faca documentu notariulu*, sunt urmatoriele:

a) contractele de casatoria, cari se facu intre mire si mirésa, barbatu si socie, ori intre parintii acestor'a in privint'a zestrei, mai departe: despre vindere si cumperare, despre donare (cinstire), despre schimbare, si despre imprumuturi, ce se facu intre persónele acum numite.

b) recunoscint'a si atestarea despre primirea zestrei, precum sunt: — recunoscint'a despre sum'a baniloru, ce i-a primitu barbatulu dela soci'a sea, ori dela parintii ei cá zestre; inventariulu facutu despre obiectele zestrei etc.

c) documintele orbiloru, mutiloru, surdiloru, (dêca acesti'a nu sciu scrie), precum si a surdo-mutiloru.

Tôte aceste afaceri, dela 1 Augustu 1875 incolo numai atuncea au putere de documentu si valóre, dêca s'au facutu prin notariulu publicu.

Nu suferé indoiéla, ca legea notariuala, cându documintele de sub a) si b) le-a declarat de competint'a eschisiva a notariulu publicu, a voit sa faca posibilu, de a se incungiuá insielatiunile cele multe, ce se faceau pâna acum'a cu contractele de casatoria, cu recunoscintele despre primirea zestrei, cu transcrierea averei barbatului pre numele sociei etc. Se scie, ca dêca pârtile casatorite voiau sa insiele pre creditorii barbatului: acést'a o puteau face pâna acum fórté usioru si fára de a puté fi pedepsiti, căci faceau intre sine contracte de casatorie, recunoscintie false despre primirea zestrei, si puneau la documentu unu datu de mai nainte adeca: se antidatau. Asemenea documinte apoi se intabulau in cartea funduala

de aprópe necunóscerei si modulu cunóscerei lui Iis.

Si eu nu l'amu sciutu (nu l'amu cunoscutu in persóna, vedi Vs. 31 in-culu paralelu: sciutu). Eu nu l'amu cunoscutu pâna la botezarea lui. Ddiu, *celu ce m'a tramisu sa botezu cu apa, acél'a mi-a disu*: semnulu dupa carele vei cunósce pre Messi'a este: *preste carele vei vedé duchulu pogorindu-se, si remanendu preste densulu*, sa scii ca: *acél'a este Messi'a, fiulu lui Ddiu, carele botéza cu Duchu sântu*.

Acést'a marturisire Botezatoriulu o confirma prin Vs. 34, in care aréta ca a *vedíutu*: pogorindu-se duchulu sântu si remanendu preste Iis., dupa cum i-a fostu disu celu ce l'a tramisu sa boteze, si, din semnele aretate convingendu-se: a marturisu despre carele i-a fostu disu (Ddiu) ca este *fiulu lui Ddiu*.

III. Vs. 35—51. *In urm'a repetitelor marturii (μαρτυρία) a Botezatoriulu, doi din invetiaceii acestui'a urméza lui Iisusu, in urm'a cărór'a se mai alipescu de Iisusu trei invetiacei.*

Vs. 35—42. *Andreiu si Ioanu facu cunoscentia cu Iis. si conducu la densulu pre Simonu—Petru.*

Vs. 35. *A dóu'a di*: in diu'a urmatoría *iera stá* se referesce la Vs. 29. De asta data se aflau doi invetiacei cu Botezator. Ca si la marturiile de mai inainte au fostu de fatia, Evangelistulu nu ne spune. Acést'a inse se subintielege din scurtimea vorbirei semnificative a Botezatoriulu din Vs.

séu se incepea procesu si se efectua executiune falsa in contra barbatului, si prin acestu abusu firesce creditorii cei adeverati erau eludati si insielati, căci pentru executarea pretensiunei loru numai érá nici o avere.

Asemene insielatiuni si eludári dela 1 Augustu incolo nu se mai potu intemplá, si nici pârtile casatorite numai potu fi suspicionate, ca au facutu documentu falsu si neadeveratu intre sine, prin care aru vré sa insiele pre creditorii, pentruca asemenea documinte dela 1 Augustu incolo numai atuncea au putere, dêca suntu facute prin notariulu publ.

Negresitu este bine si consultu, cá neamurile deaprópe, precum tat'a si feciorii, tratii si surorile, cumnatii etc. sa-si faca tôte documintele loru deadreptulu si numai la notariulu publicu, căci prin acést'a nu numai ca au in mâna unu documentu, ce nu se póte atacá, ci totu odata scapa de suspiciónele cele multe, si nu li se mai póte dice, ca au facutu contractu falsu, neadeveratu, ba scapa si de o multime de procese, ce li s'aru puté face din partea altoru neamuri, ori din partea creditoriloru.

Totu din aceste motive aru fi bine, si de doritu, cá tôte documintele private, ce s'au facutu pâna acum intre persónele pomenite, sa se prefaca in documentu notariulu; ceea ce in § 81 a legii notariuale este iertatu.

(Va urmá.)

Conventiunea comerciala.

(Urmare.)

XIX. Marfurile supuse tratamentulu de intrare pre cautiune si trecendu imediatu din teritoriulu unei'a din cele dóue inalte pârti contractante pre acél'a alu celei-lalte nu voru fi de locu desfacute (deballées) si pecetile nu voru fi radicate si inlocuite, sub rezerv'a de a se fi indeplinitu cerintiele serviciulu combinatu pentru acést'a.

In generalu, formalitátile serviciulu vamalu voru fi simplificate si expeditiunile se voru efectua in acélasi locu, prin organulu unei singare autoritáti, si voru fi accelerate cátu se va puté mai multu.

XX. Cele dóue inalte pârti contractante voru ingrigi a aduná, in aceeasi localitate, pre cátu va fi cu putintia, biurourile loru de vama stabili-

36, carea a fostu de ajunusu invetiaceiloru celoru doi cá sa-lu parasésca si sa urmeze lui Iis.

Prin Vs. 36. Botezatoriulu provóca indirectu pre invetiacei a urmá lui Iis. Scurtimea acestui Vs., ce invólve in sine marturisire premergatorie Vs. 29 s. c. l. dovedesce ca invetiaceii sciau pre Iis. — din acele marturii; — iéra acestu semnu indirectu alu magistrulu loru le-a datu numai ansa a lasá pre acést'a si a urmá lui Iis. (Vs. 37). In acestu Vs. (37) se oglindéza mai întâiu scopulu Evangelistulu (vedi Introd. 1).

Credint'a acestoru invetiacei este pusa cá unu modelu pentru crestianismu. Ei credu si se alipescu de Iis. numai la unu singuru semnu alu invetiatoriulu loru, pâna a nu fi auditu pre Iis. nici macaru vorbindu, invetiandu, de cum sa-lu fia vedíutu facendu semne si minuni, pre cari le-a vedíutu lumea. — Unulu dintre invetiaceii acesti'a, premergatori crestianismulu in credintia a fostu Andreiu (Vs. 40); pre cel'a-laltu Evangel. nu ni-lu spune; lu potemu inse usioru ghici dêca considerâmu esemplar'a modestia a Evangelistulu de a nu se numi pre sine in nici unu locu din intréga Evangelia sea, dandu-ne numai sa intielegemu ca elu este, celu anonim, asiá: 13, 23, 18, 15 seq. 19, 26, 20, 2—4, 8, 21, 20—24. (vedi Introd. 2).

(Va urmá)

lite pre fruntarie, pentru cá operatiunile vamale, la trecerea marfuriloru dela unu teritoriu la altulu, sa se póta efectua simultaneu.

XXI. Déca un'a din cele dóue inalte pârti contractante crede necesaru a stabili, séu a face sa se stabilésca de cátra autoritátile municipale si altele, unu dreptu nou séu unu suplimentu alu dreptulu de acciza séu de consumatiune asupr'a unui articulu de productiune séu de fabricatiune nationala prevedíutu prin conventiunea de fatia, articulu similaru strainu va puté fi imediatu grevatu la importatiunea de unu dreptu egal.

Prin urmare marfurile din teritoriulu unei'a din cele dóue inalte pârti contractante nu voru fi possibile, la intrarea loru in teritoriulu celei-lalte, de nici unu dreptu de acsiza séu de consumatiune, sub ori-ce numire aru fi, dêca marfurile de aceeaasi natura nu suntu nici produse nici fabricate in acést'a ultima tíera.

XXII. Marfurile de ori-ce natura originare din Austro-Ungaria si importate in Romania, si marfurile de ori-ce natura originare din Romania si importate in Austro-Ungaria, nu voru puté fi supuse nici de autoritátile statulu nici de administratiunile municipale séu altele la drepturi órecari de acsiza séu de consumatiune superióre acelor'a cari gravéza séu aru grevá marfurile similare de productiune nationala.

XXIII. Cele dóue inalte pârti contractante se angagiaza a cooperá, prin medilócele convenabile, pentru a impedeá si pedepsi contr'aband'a dirigiata contra teritoriiloru loru, a acordá in acést'a privintia ori-ce asistentia legala amplotiloru celui-alaltu statu insarcinati cu supraveghiarea, a-i adjutá si a le comunicá, prin impiegatii de finance si de politie, precum si prin autoritátile locale in genere, tôte informatiunile de cari voru avé trebuintia pentru exercitiulu functiuniloru loru.

In acestu scopu regulamente speciale se voru face prin o comuna intielegere.

XXIV. Supusii unei'a din cele dóue inalte pârti contractante se voru bucurá pre teritoriulu celei-lalte de aceea-si protectiune cá si nationali, pentru totu ce priveste marcile de fabrica si de comerciu precum si desemnurile si modelurile de ori-ce feliu.

Gvernulu Altetiei Sélé printiulu Romaniei va presentá camereloru Romane si va cautá sa faca a se sanctioná, in terminulu de unu anu, o lege asupr'a márciloru, desemnuriloru si modeluriloru de fabrica si de comerciu, conformu dispositiuniloru generalmente admise in acést'a materia.

Dreptulu esclaviv de a exploatá unu desemnu séu unu modelu industrialu séu de fabrica nu póte avea, in folosulu austriaciloru si ungariloru in Romania si alu romániloru in Austro-Ungaria, o durata mai lunga decâtu cea fipsata prin legea tíerei in privint'a nationaliloru. Déca densulu séu modelu industrialu apartiene domenulu publicu in tíer'a de origine, elu nu póte fi obiectulu unei bucurári (jouissance) exclusive in ceea-lalta tíera.

Dispositiunile precedente suntu aplicabile márciloru de fabrica si de comerciu.

XXV. Supusii M. S. Imperatulu si Regelu nu voru putea reclamá in Romania proprietatea esclusiva a unei márci, a unui modelu séu a unui desemnu, de nu au depusu dóue esemplarie din ele la gref'a tribunalulu de comerciu in Bucuresci.

De asemenea supusii románi nu voru putea reclamá in Austro-Ungaria proprietatea esclusiva a unei márci, a unui modelu séu a unui desemnu, dêca nu au depusu dóue esemplare séu la camer'a de comerciu din Vien'a séu la acei'a din Budapést'a.

XXVI. Nici unu dreptu specialu, ori care aru fi, nu se va percepe nici

pre náile pre Dunare nici pre marfurile cari se afla pre aceste náii, afara de drepturile de trecere (péage) plătibile de náii la gurile Dunarei si la portile de feru.

Totu asemenea va fi si pentru marfurile importate séu esportate reciprocu pre Dunare cari, dupa ce a achitatu drepturile de intrare séu de esire stabilite prin present'a conventiune, nu aru fi supuse la nici unu dreptu aditionalu. Cu tôte acestea tacele actualmente in vigóre in porturile Dunarei si stabilite din singuru scopu de a ameliorá stationarea vaselor si de a favorisá executiunea unor lucrári publice, destinate a facilitá incarcarea séu descarcarea marfuriloru, se voru putea prelevá si pre viitoriu cu titlu de unu dreptu aditionalu specialu, atátu dela vase cátu si de marfuri in conditiunile regulamentelor speciale publicate in acést'a privintia.

Prin urmare marfurile importate in Romania séu esportate din acestu statu pre Dunare, si supuse la plat'a drepturiloru de intrare si de esire specifice si acuitabile pre greutate voru, fi supuse, in orasiile situate pre marurile acestui riu si pentru efectele susu indicate, la unu dreptu aditionalu de 5% din sum'a drepturiloru de intrare respective cari suntu de platitu in virtutea conventiunei de fatia.

Marfurile importate séu esportate totu pre acést'a cale si supuse la plat'a drepturiloru ad valorem voru fi passibile, totu cu acela-si titlu, de unu dreptu aditionalu specialu de 1/2 % din valórea loru constatata in conformitate cu present'a conventiune.

De asemenea bastimentele si corabiele de ori-ce feliu, care se voru oprí in porturile si orasiile de pre malulu románu alu Dunarei, voru avea, cându voru usuá de cheiurile statulu séu ale comunelor, sa plátésca, totu cu acela-si titlu si pentru aceleasi efecte, o tácsa de cheagiu de 20 centime pe tona si dupa gradatiunea urmatoría: pre a trei'a parte a tonagiulu, dêca cantitatea márfuriloru imbarcate séu debarcate nu trece preste a trei'a parte; pre dóue treimi, dêca ea trece preste a trei'a parte si nu ajunge la dóue treimi din cuprinderea (portée) utilisabila a corabiei.

Nici o corabia care atinge in timpul unui'a si aceluia-si voiagiu, séu in josulu riuului, mai multe schele de pre malulu románu nu va putea fi supusa la plat'a tacselor de cheagiu cari, in totalitatea loru, aru escedá sum'a acestoru drepturi calculate pre 20 centime pre tóta cuprinderea vasulu.

Tonagiulu vaselor si va fi stabilitu dupa sistemulu si regulele adoptate de comisiunea européna a Dunarei. Bastimentele de statu, de posta séu de pasagieri cari usuá de cheiuri, voru fi scutite de plat'a acestei tace, si voru fi mentienute, pre lánga acést'a, tôte cele-lalte scutiri acordate vaselor pâna acum sub ori-ce titlu aru fi.

XXVII. Pâna in momentulu, in care se voru face regulamentele de navigatiune séu de politie fluviala pentru Dunare, prevediate de art. 17 alu tratatulu din Parisu dela 1856, legile si prescriptiunile promulgate in acést'a privintia de fia-care din cele dóue inalte pârti contractante voru fi combinate, pre cátu se póte, prin o comuna intielegere si in interesulu dezvoltárei navigatiunei pre Dunare, si adoptate principiiloru in vigóre pre totu percursulu riuului si mai cu séma pre partea sea in susu de Isakcea.

XXVIII. Tôte facilitátile acordate pâna acum, din ambele pârti, navigatiunei fluviale pre Dunare, voru fi mentienute in viitoriu si intinse pre cátu se va puté.

Vapórele care facu unu serviciu regulatu de transportu voru puté operá pre Dunare, chiaru in tempulu noptiei, incarcárele si descarcárele fára nici o intardiére. Capitanii acestoru vapóra

Varietăți.

†** (Distincțiune.) Majestatea Sea Regele nostru la propunerea ministrului presedinte a datu patriarhului gr. or. serbescu Procopiu Ivacicovicu intru recunoscinti'a escelentelor sele merite ce a seceratu pre terenulu bisericescu, fâra taca, ordulu coronei de feru class'a I; iera secretariului bis. gr. or. serb. Isid. Ciriți pentru serviciile prestate in acest'a calitate crucea de cavaleru a ordului Franc-Iosefinu.

* (Dreptulu statariu) Ministrulu de interne r. u. in contielegere cu ministrulu de justitia au dispusu, cá pre teritoriulu comitatului Turd'a sa se introduca pre tempu de unu anu procedur'a dreptului statariu relativu la ucigatori talharii si complicitii lor, cari periclitêza siguritatea vietii si a proprietății locuitorilor din acestu comitatu.

†** (Pentru conservarea monumentelor vechi de arta.) Ministrulu Trefort a indreptatu câtra arhiepiscopii si episcopii Ungariei unu circulariu, prin care i provôca la conservarea si, decâ e cu putintia, la restaurarea vechilor bisericici si a altor monumente de arta, ce se afla in diecesele lor. Totu odata li recomanda aplicarea artistilor si industrialilor din patria la restaurările aceste. In ce stare se afla aceste monumente, se scie dejâ de prin impartășirile ce au strabatutu in publicitate pâna acum.

†** (O tragedia familiara infricosiata) s'au intemplat dilele aceste in Odes'a. Suskevits, inspectionariulu gendarmeriei, fu demisionatu din serviciulu seu la 1 Iuliu. In desperatiunea sea elu a omoritu femeia si pre cei 5 copii ai sei si in urma s'a impuscatu pre sine prin capu. Oda'i lui Suskevits presentâ unu spectacolu inspaimentatoriu. Femeia nefericita, in etate de 30 ani, o figura robusta, s'a aflatu cu ranele sangerande pre gâtulu pre unu patu mare. Lânga mum'a ucisa jaceau doi copii, unulu de 2, ier' cela-laltu de 3 ani. Pre altu patu lânga parete jacea o fata de 14 ani cu perulu incalcitu si cu gâtlegiulu taiatu. Pre fati'a cea frumôsa a acestei fetitice se potea vedé semnele unei spaima fôrte mari. In oda'i invecinata erâ o canapea si unu patu, pre celu din urma se aflâ cadavrulu fiului de 13 ani, iera josu pre pavimentulu odâiei jacea resturnatu nefericitul parinte Suskevits, pre a cârui fatia se potea vedé urmele unui curagiu fôrte mare. Elu erâ numai in versta de 30—40 ani, si a esterminat famila si pre sine din caus'a miseriei. Elu nu avea nici unu cruceriu si a cersi nu voiâ. Cu unu cutitu mare a esecutatu acestu macelu infricosiatu.

†** (Imperiulu germanu) posedu in sumâ rotunda 60,000 scoli poporale cu 6 miliône scolaru. Pre 1000 locuitori se vine unu numeru de 150. Gimnasie numera imperiulu germanu 330, progimnasie 14, scoli reale si alte scoli civile mai inalte 484. Totalitatea scolarilor la aceste institute de invetiamentu face 177,370. Universitâti suntu in imperiulu germanu 20 cu 16,557 studenti, dintre acesti'a se vinu preste 1000 pre Berlinu, Lipsi'a, Munichia. La politechnice suntu aplicati 360 invetiatori, cari instrueza 4428 studenti.

†** (Cea dintâiu femeia cá Dra med. in Franci'a). In lun'a trecuta a obtinutu diplom'a de baccalaureatu o dômnâ ce se chiama Brés. Ea si-a terminatu studiele la universitatea din Parisu, unde ascultâ cu predilectiune pre anatomistulu *Sepey*. Cu oca siunea examenului se produse cu unu tratatu intitulatu „despre titie si aplecare“. Abiâ a capetatu diplom'a si dejâ i sosira oferte stralucite. Sultanulu turcescu voindu sa o castige pre sêm'a haremului i promise 40,000 franci pre anu, inse cu conditiunea sa locuiesca in serailu, dara dômn'a Brés nu vrâ sa-si vendia libertatea sea. In urma a convenitu cu sultanulu, cá sa fia mediculu de case alu familiei domnitórie, sa locuiesca afara de harem si sa-si póta capetâ clienti si afara de palatu.

Concursu.

La scól'a confesionale gr. or. din suburbiulu Brasiovului „Brasiovu-vechiu“ au devenitu postulu de invetiatoriu secundariu vacantu; spre intregirea acestuia se escrie concursu pâna la 15 Augustu a. c. st. v.

Cu acestu postu este impreunatu unu salariu anualu de 200 fl. v. a. relutu de cuartiru 20 fl. v. a. si doi stangini lemne de focu.

Doritorii de a ocupâ acestu postu au a-si asterne petitiunile lor instruate in sensulu statutului organicu pâna la terminulu prefipfu la prea onoratu domnu protop. Iosifu Baracu in Brasiovu.

Brasiovu 3 Iuliu 1875.

Comitetulu parochialu prin
Georgiu Persienariu,
parochu si presedinte.

(1—3)

Concursu.

La scól'a capitala-normale dela biserici'a Santei Adormiri a Maicei Domnului din Satulungu, protopresbiteratu I, alu Brasiovului au devenitu vacante doue posturi invetiatoresci, pentru a câror'a ocupare se escrie prin acest'a concursu, cu terminu pâna la 20 Augustu a. c.

Salariulu anualu pentru unulu este 350 fl. v. a. cu prospectu de a se inmultî salariulu totu la câte cinci ani de servitiu cu câte 50 fl. v. a. si pre lânga indatorire cá pentru aceste salarie se tiena ambii invetiatori prelegerile trebuinsiose si la scól'a de repetitiune.

Doritorii de a ocupâ vre-unulu din prementionatele doue posturi invetiatoresci suntu avisati a si asterne subscriului comitetu suplicile lor, adresate câtra Reverendissimulu domnu protopresbiteru Iosifu Baracu in Brasiovu si instruite in sensulu „statutului organicu“ cu atestatu de botezu si cu testimonii scolastice, ca au absolvatu celu putienu 4 clase gimnasiale si cursulu pedagogicu seu teologicu si ca au depusu esamenulu de cualificatiune.

Satulungu 4 Iuliu 1875.

Comitetulu parochialu alu bisericei Santei Adormiri.
Radu Popoia,
parochu si presied.

(1—3)

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu secundaru devenitu vacantu la scól'a confesionala ortod. orientala a comunei Purcareni, tractulu protopresbiteralu I-lea alu Brasiovului se escrie prin acest'a concursu.

Emolumentele suntu 200 fl. v. a. solvinde in rate trimestrale decursive. —

Dela concurinte se cere cá sa aiba celu putienu 4 clase gimnasiale si atestatu de cualificatiune. —

Alesulu de invetiatoriu trebuie sa servesca unu anu de proba si dupa decurgerea acestuia castigandu-si intarirea definitiva va fi indatorau a tiena si scól'a de repetitiune, pentru carea va mai primi inca o remuneratiune anualâ de 35 fl. cu prospectu de a i se inaintâ la 50 fl. v. a.

Petitiunile bine instruate trebuie adreseate prea onorat. d. protopopu I-lea alu Brasiovului Iosifu Baracu celu multu pâna la 1 Septembrie a. c.

Purcareni 25 Iuniu 1875.

Comitetulu parochialu.
Ioanu Bogdanu,
parochu si presied.

(1—3)

ad 76. — 1875.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a a II din Cricâu in protopresbiteratu Albei-Iuliei se escrie concursu pâna in 3 Augustu a. c.

Emolumentele ce-i competu fiitorului parochu:

1. casa parochiale, si edeficii economice, gradina cu pomi, si gradina de legumi.
2. unu fenatiu de 1 jug. 830°.
3. unu agru de 2 jug. 674°.
4. dela 170 familii câte un'a ferdela cucuruzu sfermitu, si 1 di de lucru, precum si venitele stolare dela morti, si venitul la

umblarea cu crucea (câci 60 familii competu cantoriloru).

5. In fine dela 230 familii tôte celealte venite stolare.

Concurentii pâna la espirarea concursului au sa se presenteze intr'o dumineca seu serbatóre pentru a cântâ, ceti, cuventâ seu a celebrâ st'a liturgia — insinuându se la subscriulu.

Doritorii de a competâ la acesta parochia, au de a si substerne concursese instruate conformu statutului organicu, pâna la terminulu prefipfu la subscriulu in Albi'a-Iulii'a.

Albi'a Iulii'a 3 Iuliu 1875.

In contielegere cu comit. parochiale.
Alessandru Tordasiu,
protopresbiteru.

2—3

Concursu.

Pentru vacant'a parochia de clas'a III Salisce constatâre din preste 550 suflete — din protopresbiteratu Zarandului prin acest'a se escrie concursu pâna la 31 Iuliu a. c.

Venitele acestei parochii suntu urmatoriele:

1. Venitele stolare bine regulate facu pre anu — in calculu mediu — sum'a de 200 fl. v. a.

2. Alte venite fise pre anu 55 fl. v. a.

3. Venitele din eclesi'a bisericesca 200 fl. v. a.

Doritorii de a ocupâ acestu postu au a-si adresâ petitiunile lor instruite in sensulu „Statutului organicu“ si concluseru sinodului eparchiale din anu 1873 la subsemnatulu in Bradu (cotulu Zarand.) pâna la terminulu susnumitu.

Bradu in 3 Iuliu 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Nicolau I. Miheltianu
(2—3) Prot. gr. or. a Zarandului.

Concursu.

Pentru vacant'a parochia a Ciagdiului gr. or. protopresbiteratu Turdei inferiore se escrie concursu pâna in 3 Augustu a. c. cându va fi si alegerea.

Emolumentele vacantei parochii a Ciagdiului: 60 ferdele mari — de primavéra curatu, 40 dile de lucru; — trei pamenturi in trei pâti a hotarului, — edificele parochiale si stol'a epatrafirului —

Doritorii de a ocupâ acest'a statiune, suntu indatorati a tramite petitiunile, in intielesulu statutului organicu la subscriulu, pâna la terminulu supra-prefipfu. —

Agarbiciu 3 Iuliu v. 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Simeonu Popu Moldovanu,
(2—3) prot. tract. Turdei.

Depuneri de capitale spre fructificare.

Se primesce la Institutulu subsemnatu.

a) pre lânga annunciarea radicârei in sensulu statutelor cu 6% interese

b) sub conditiune de a se annunciâ institutulu radicarea depunerei la trei luni inainte cu 6½% interese

c) sub conditiune de a se annunciâ institutulu radicarea depunerei la siése luni inainte, cu 7% interese.

Cu privire la conditiunile b) si c) deponentulu are a se dechiarâ in diu'a depunerei, câci altcum inlocarea se va privi cá urmata sub conditiunea a).

Interesele incepu cu diu'a, careo urmêza dupa diu'a depunerei, si incêta cu diu'a premergâtoria dilei, in care se radica depunerea cu acelu adausu inse, ca numai dela acele capitale se dau interese cari stau depuse la institutu celu putienu 15 dile.

Depunerile tramise prin posta pre lânga comunicarea adresei deponentului se resolu totu-déun'a in diu'a primirei. Asemene se potu efectui prin posta annunciâri si radicâri de capitale. Sabiiu, 17 Iuniu 1875.

„Albin'a“

Institutu de creditu si de economii in Sabiiu.

(4—4)